

Řeka

Kraj: Moravskoslezský

Správní obvod: Třinec

Nadmořská výška: 420 m n. m.

Počet obyvatel: 562

Adresa URL: www.obecreka.cz

Okres: Frýdek-Místek

GPS souřadnice: 49.641104N, 18.571400E

První pís. zmínka: 1644 (380 let)

PSČ: 739 55

Historie obce Řeka

Oslavovaným datem vzniku obce Řeka je rok 1644. Vesnice Řeka vznikla vydělením ze Smilovic a Gut. Původně se tato nová ves jmenovala Řeka smilovská. Smilovice se poprvé připomínají k roku 1448 jako statek, který pak byl v roce 1592 zkonfiskován těšínskou komorou. Guty se připomínají v roce 1305. Řeka, jako každá horská osada, vznikla sdružováním již existujících rozptýlených horských pasek a horských hospodářství. V dalších letech se v nově vzniklé vesnici usazovalo stále více drobných chalupníků. Svou úlohu při vzniku hospodářství v Řece, konkrétně salaší, měl valašský živel, který k nám pomalu po několik staletí migroval z Valašska, jež je dnes součástí Rumunska. Tímto po několik staletí trvajícím migrováním se pomalu poukrajínšťoval, poslešťoval, popolšťoval a nakonec i počešťoval, tedy přesněji pomoravšťoval a poslezšťoval.

Urbanizace, zástavba

V Řece bylo v roce 1830 celkem 69 dřevěných chalup. V roce 1869 bylo v obci 71 domů, v roce 1880 celkem 76 domů, v r. 1890 to bylo 82 domů, v r. 1900 jen 81 domů, v r. 1910 opět 82 domů, v r. 1921 zase jen 81 domů, v r. 1930 již 83 domů, v r. 1950 dokonce 100 domů. V roce 1961 bylo v obci 108 domů, z toho 27 rodinných a 71 zemědělských obytných budov. Zděných budov bylo v roce 1962 celkem 60. V roce 1970 bylo v Řece 134 domů. Do tohoto roku bylo po druhé světové válce v obci postaveno 74 zděných rodinných domků. Jednoposchodových domků bylo 8. Počet dřevěných domků poklesl na 13. Včetně chat rekreaantů bylo v roce 1970 v obci 140 domů. Z toho 14 budov bylo postaveno před rokem 1870, 10 domů bylo postaveno v letech 1870 až 1899, domů postavených po roce 1945 bylo celkem 83. V roce 1980 bylo 200 budov, včetně rekreačních objektů. V roce 1991 bylo trvalé obydleno 116 domů, neobydleno bylo 31 domů a objektů k rekreaci bylo 365.

Zemědělství

Řeka byla a je převážně zemědělskou obcí, i když velký počet obyvatel pracuje v průmyslu. Z celkové výměry katastru obce 1348 ha je v současné době celkem 223 ha zemědělské půdy, z toho orné 30 ha, zahrad 22 ha, 170 ha jsou louky a pastviny. Lesních pozemků je 990 ha, vodních ploch 12 ha, zastavěných ploch je 10 ha ostatních ploch 113 ha. Pozemkové knihy pro obec Řeka jsou vedeny již od roku 1787.

Průmysl, řemesla, služby, lesnictví

Lidé této horské vesnice vždy tvrdě pracovali na zdejších chudých polích, v kamenolomu, okolních lesích a v posledních desetiletích i v průmyslových závodech, zejména v hutnictví, v železárnách v Třinci.

Přímo v místě jsou nejvýznamnějšími průmyslovými podniky kamenolomy těžící proslulý godulský pískovec.

Školství

Škola v obci byla založena v roce 1792, dřevěná budova stála na místě pozdější obecní hospody. Škola byla evangelická, prvními učiteli byli evangeličtí pastoři. V roce 1879 byla postavená nová, zděná budova školy, která se v roce 1885 stala veřejnou a prosadila se výuka v polském jazyce. Později, vzhledem k roustoucímu úbytku polských žáků polská škola v Řece v roce 1974 zanikla. Výstavba řádné kamenné budovy byla zahájena položením základního kamene 13. října 1926. Otevřena byla 24. srpna 1930 a vyučování v ní začalo 1. září 1930.

Životní styl

Těžký a tvrdý život v chudé horské vesnici vždy tvrdým způsobem tvárnil zdejšího člověka, jeho životní styl, jeho kulturu. Do otevření zdejšího kamenolomu na "Godule" byla obec čistě evangelická. Do kostela se chodilo až do Komorní Lhotky. Teprve v roce 1844 byl založen místní evangelický hřbitov. Rozvojem průmyslu, působením hromadných sdělovacích prostředků se odbourávají prastaré pověry a zvyky, nastává rozvoj kultury a životního stylu nového současného typu. V souvislosti s tím byl vybudován kulturní dům, byla rozvinuta činnost místní knihovny.

